

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare.
Tergul Inului Nr. 80. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un asem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licar mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

Nr. 128.

Brașov, Joi 12 (25) Iunie.

1903.

Bucuria koșuthiștilor.

Mare bucurie domnesce în ta-
băra Koșuthiștilor. Ei jubilează cu
mic cu mare. Și cine ar pute dice,
că n'ar avé nici un temei să-o facă.
Póte, că ar fi fost mai cuminte din
parte-le, decât s'ar fi mai stăpânit și
nu s'ar fi grăbit a trâmbița așa de
curând victoria lor prin organul au-
torizat al partidului lor. Dér n'ai
ce-i face, firea lor este așa, că orî
se vaită și se tânguesc, că stau să
piără cu „națiune“ cu tot, orî scot
chiote de bucurie, că le-a succes
una séu alta și se admiră ei pe sine,
cât de grozavi și neinvincibili pot
să fie.

Acum se dau de-a tumba de
veseli ce sunt, că bărbatul, la care
s'a adresat capul statului pentru a
încerca soluțiunea crizei, a vizitat
pe Francisc Koșuth, a conferit cu
el mult timp și în cele din urmă
i-a comunicat, că are de cuget a
primi drept mijloc de aplanare a
dificultăților proiectul de rezoluțiune,
pe baza căruia acesta, în calitate de
președinte al clubului independist,
îmbiase pe Szell cu încheierea unui
armistițiu între guvern și opoziție.

Szell scim că n'a primit ofertul
lui Fr. Koșuth. Vine însă acuma
Khuen-Hedervary și dice cătră ob-
strucționiști: Sunt gata a primi eu.
ce n'a primit Szell, séu mai bine dis,
ce n'a putut el primi.

Ce s'a întemplat ca să se facă
posibil ceea-ce înainte cu puținé zile
părea cu neputință?

S'a întemplat, ca toate partidele
maghiare din dietă să dea a înțelege
celor dela Viena clar și limpede, că
fără de concesiuni nu se póte re-
solva criza, ba nu se póte forma
nici chiar un cabinet din sinul par-
lamentului.

Că lucrurile au ajuns aici —
dic koșuthiști — este a se mulțumi
numai energicei noastre opozițiuni,
obstrucțiunei noastre. Toți Maghiarii
aspiră ca și noi de a dobândi o ar-
mată națională maghiară. Cei din
partida guvernului însă sunt mai
timidi, mai dedați a se supune po-
runcilor de mai sus. De aceea a fost
de lipsă ca noi obstrucționiști prin
atitudinea noastră hotărâtă și intransi-
gentă să-i împingem a observa și
ei o atitudine mai resolută și mai
corăspunzătoare adevăratelor lor sen-
timente. Decî meritul nostru este
mare și devine și mai mare după-ce
a succes a sili pe cei din Viena să
cedeze fie și numai într'un punct.

Așa stau lucrurile în adevăr pen-
tru moment și totuși se găesc în-
țelepți, ca cei de la archidiecesana
din Sibiu, cari vreau să ne facă a
crede cu tot-adinsul, că „covârșitorea
majoritate a bărbaților politici mag-
hiari“ ar condamna lupta koșuthiș-
tilor pentru armata maghiară ca în-
scenată la timp nepotrivit.

Confrații optimiști și oportuniști
dela Sibiu póte că totuși de Săm-
bătă încóce, — de când au afirmat
acésta, ca să ne dovedescă că nu
ar fi bine să pretindem prea mult

din parte-ne pentru națiunea noastră,
căci ar fi bine a pretinde tot mai
puțin ca să capeți tot mai mult —
póte, dicem, se vor fi convins totuși
în aceste patru zile din urmă, că
„bărbații politici“ maghiari din dietă
lucrăză cu toții pentru realizarea
idealului lor național.

De aici ar pute învăța ceva și
înțelepții noștri din cestiune și ar
pute să se convingă, că nu se pără-
sesc așa ușor idealurile naționale
nici atunci, când ele ar fi lansate,
„la timp nepotrivit“.

Potrivit orî nepotrivit, fapt este
că Ungaria se află ađi într'o crisă,
cum nu s'a mai pomenit dela 1867
încóce și că pentru delăturarea ei
pe cale normală vor trebui a se face
concesiuni, de cari să se póta bu-
cura chiar și partidele extreme. Ces-
tiunea cea gravă este numai, până
unde pot merge aceste concesiuni și
decă nu există totuși o limită, peste
care nu se va pute trece fără de a
periclita interesele de viață ale mo-
narchiei întregi.

Deja presa din afară a început
a se ocupa de viitorul Austro-Unga-
riei, care nici astăzi, cu totă politica
cumpătată ce-o pórtă în concertul
statelor europene, n'a încetat a fi
mult dușmănită.

S'ar da o importanță prea mare
svêrcolirilor obstrucționiste ale inde-
pendiștilor, decât s'ar admite, că a-
ceste ar pute să compromită chiar
viitorul întregii monarchii habsbur-
gice. Dér într'o privință ele pot avé
totuși grave urmări, încât adecă sunt
de natură a compromite dualis-
mul cu toate instituțiile sale și a pro-
voca mari străformări interioare, cari
în definitiv după a noastră convin-
gere, numai în avantajul și folosul
direcțiunei hipersoviniște maghiare
de astăzi, nu vor pute fi.

Banffy contra lui Khuen. Se svo-
nesce, că fostul ministru-președinte Banffy
are de gând să iasă din reserva de până
acuma și să ia poziție contra lui Khuen-
Hedervary. Se dice anume, că Banffy are
de gând, după cum se mai svonise înainte
de asta cu câte-va luni, să înjghebeze
un nou partid. Baronul Banffy l'ar combate
pe Khuen-Hedervary ca pe un politician
„anti-maghiar“ și „anti-sovinist“, pe care
Banffy într'un memorandum adresat înainte
de asta cu câți-va ani Monarchului, din
causa pretinsei sale politice anti-maghiare
în Croația, l'a zugrăvit ca pe cel mai mare
dușman al Ungariei. Banffy va publica
în curând un articol, în care va arăta că
politica Banului este echivalentă cu bi-
ruința opoziției și întreruperea politicei
„statului maghiar național unitar“ și că
prin urmare Khuen trebuie combătut până
în pânzele albe...

Gravitatea situației.

Diarul „N. Fr. Pr.“ vorbind despre
criza ungară dice, că situația este de o
gravitate excepțională. Ceea ce se nu-
mesce crisă în împrejurările actuale, n'are
comun decât numele cu crizele împreu-
nate cu remaniere de miniștri. etc. Căci
o crisă în totă puterea cuvântului este,
când primii consilierii ai coróniei se întru-

nesc într'o zi de Duminecă, spre a se în-
țelege asupra chestiunei, că înmulțirea
rețuților nu se póte realiza și că proie-
ctul de lege trebuie retras. Este o crisă
memorabilă, când contele Khuen, care în-
oă urte chemat, ci numai designat să fie
ministru președinte, se duce la Francisc
Kossuth și îi comunică, că vré să execute
proiectul de rezoluțiune al partidului in-
dependist, că se conformăză ordinei de dis-
cuțiune în parlament, propusă de stânga
extremă, și renunță la ori-ce pretensiune
susținută de d-l Szell până la istovire.
Este o crisă ciudată acésta, când e vorba
să obții cu dificultăți și cu umilirii ceea-
ce guvernului anterior i-sa oferit aproape
cu umilință, dér același guvern a refusat
spre a nu stânjeni autoritatea ministeriu-
lui și majorității. De ce a plecat d-l Szell
înainte de asta cu o săptămână, decât peste
tot era cu puțință a organiza statul după
voința lui Kossuth; de ce nu putea Szell
să se mulțumescă cu un număr mai re-
dus de recruți, de ce nu putea el să pună
legea financiară înaintea legii militare, de
ce n'a putut el să facă pacea, care acuma
va costa mult mai mult și va impune
jertfe politice și morale mult mai mari?
Întrebări peste întrebări, și răspunsul la
aceste întrebări nu póte fi indiferent Aus-
triei.

Decă puterea partidului independist
e ajuns așa de mare, încât numirea unui mi-
nistru președinte în parte mare este deter-
minată de acest partid, decât centrul de gra-
vitație a parlamentului a deviat spre stânga
de unde legăturile celor două state sunt
atacate cu ură pătimașe, atunci este atinsă
și Austria, care nu și-a încheiat încă so-
cotelile cu Ungaria, atunci criza este
comună și părăitul zidurilor arată, cât de
șubred a fost edificiul de drept public,
care a sprijinit deci de ani monarchia!

Crisa ministerială.

Nici erî, nici alaltăeri situațiunea
creată de criza ministerială, nu s'a schim-
bat. Banul a conferit cu mai mulți con-
ducători politici: contele Apponyi, con-
tele Iuliu Andrassy, br. Geza Fejervary,
din partidul liberal, apoi cu Francisc Kos-
suth, Iuliu Justh, din partidul independist,
și cu contele Ioan Zichy din partidul po-
poral. Un succes pare a fi dobândit Ba-
nul numai întru cât toate nuanțele și frac-
țiunile din partidul liberal ar fi aplecate
a-l sprijini în nisuința de a-se da o solu-
țiune ore-care crizei.

Independiștii sunt și ei aplecați, cel
puțin o parte, de a-se mai domoli. Kossuth
și Justh, au primit cu bunăvoință pe Khuen-
Hedervary; nu trebuie uitat însă, că acești
doi nu mai stăpănesc partidul independist
și marea majoritate a partidului, aproape
totalitatea lui, au declarat în ultima con-
ferență ținută alaltăeri séra, că nu vor re-
nunța la luptă, până când nu vor căpăta
garanții sigure, că „drepturile națiunei
maghiare“ privitor la armată și pretensiu-
nile ei „îndreptățite“ se vor realiza în
proximul viitor. Atitudinea acésta o ur-
măză și fracțiunea ugronistă a parti-
dului.

Banul având scire despre toate ace-
stea, și-a dat erî o întâlnire cu „stîlpii“
partidului independist: Thot, Barabas, Kom-
jathy, Barta, Polonyi și Hollo. A avut de
asemenea convorbiri cu Rakowsky (parti-

dul poporal), cu Szentivanyi (apponyist)
cu contele Stefan Tisza și cu alții.

Resultatul consfătuirei cu conții An-
drassy și Apponyi se dice că ar fi, spriji-
nul ce-l vor da aceștia Banului pentru a
încerca o descurcătura pe basă strict le-
gală, fără aplicarea forței și urmând sis-
temului-Szell.

Asupra programului Banului dăm
câte-va amănunte mai jos. Aici amintim
numai, că el — după-cum se asigură —
va suspenda (nu va retrage) proiectele
militare și în ce privesce cestiunea arma-
tei, adecă reformele de introdus, ori-ce
modificare va fi amănată pentru timpul
revisuirii legii militare.

Pressa opozițională kossuthistă în
frunte cu „Egyetértés“ saltă și se bucură,
că obstrucțiunea a raportat deja o victorie.
Opoziția, dice numitul diar, a liberat țera
de nouele sarcini militare, ér deoă totuși
s'ar întâmpla în viitor, ca „națiunei“ să
i-se impună astfel de sarcini, e sigur, că
acésta s'ar face numai în schimbul unor
concesiuni. De altă parte opoziția a adus
destrămarea în rëndurile partidului libe-
ral, căci patru grupări sunt acum în acest
partid și orî care guvern ar veni, el va
fi un guvern de coalitiune, care se va ră-
zima pe grupuri, dintre cari unele vor
pretinde concesiuni, ba vor face și opo-
ziție, când momentul va cere. Coalitiunea
însă însemnă slăbire, adecă slăbirea ma-
relui partid.

După toate acestea se crede, că un
guvern Khuen-Hedervary nu mai trece în
domeniul imposibilităților. Mari greutăți în-
tâmpină Banul, ce e drept, și la unii și la
alții, însă e mai mult decât probabil, că
Khuen-Hedervary, ducându-se la Viena,
ca să raporteze coróniei asupra isprăvilor,
ce le-a făcut în Budapesta, se va întorce
de acolo ca ministru president designat.

Însă peste noapte multe se pot în-
tâmpla, și cine scie, ce au să mai aducă,
nou și sensational, proximele zile.

Programul contelui Khuen.

Contele Khuen Hédervary având de-
ocamdată numai sarcina de a liniști ob-
strucțiunea și a reintroduce stări normale
constituționale în parlament, programul
lui aprobat de Majestatea Sa nu este un
program de guvernament, ci pur și simplu
un program ad hoc. Êtă ce conține acest
program:

1. Cele două proiecte militare, cari
au dat pricină la o combatere atât de ve-
hementă, vor fi luate de la ordinea zilei,
ér chestiunile prevăzute în acele proiecte
se vor regula pe timp de 10 ani la tómnă
cu ocaziunea revisuirii definitive a legii
de recrutare. Aceste cestiuni peste tot
nu se resolvesc acuma, ci numai se
amână.

2. Camera deputaților acordă în prima
linie și fără opoziție un provisoriu-bud-
getar pe patru luni, pentru-ca Ungaria
să iasă cât mai repede din starea de
ex—lex.

3. Se va presenta camerei imediat
un nou proiect de lege, în care guvernul
cere acordarea contingentului de până
acum de recruți (103.000) și un plus de
vr'o 6000 pentru serviciul nouelor baterii
de obusiere. Acest proiect se va desbate
în mare grabă, imediat după acordarea pro-
visorului budgetar.

4. Camera va desbata pupă provisorul bugetar, bugetul definitiv pentru anul curent în cadrul unei discuții regulate, fără însă ca opoziția să pună în calea bugetului pedecă.

5. Tóte celelalte proiecte urgente, mai ales cele legate de termen, tariful vamal autonom și convenția vamală și comercială, precum și celelalte proiecte referitoare la pact, se vor duce la desăvârșire. Apoi urmază o vacanță, ér la tómnă se va desbata bugetul anului viitor și legea militară.

6. O revizuire a regulamentului intern séu o schimbare a legii electorale nu se plănuiesc, și peste tot nu se intenționează nici o măsură, care ar avé caracter represiv.

7. Se proiectează constituirea unui guvern cu adevărat liberal și a găsi razim pentru el în majoritatea liberală a camerelor. Cu cât va fi mai mare majoritatea, care va sprijini acest program, cu atât va fi mai bine, căci numai o majoritate puternică póte garanta executarea programului. De aceea nimeni nu va fi exclus din partid și fie-care este binevenit, care vré sé se înscrie de bunăvoie.

Statua lui Cuza-Vodă.

Diarul „La Roumnie“ din Bucuresci aduce scirea, că pe lista de subscripție, ce s'a lansat pentru ridicarea unei statue lui Cuza-Vodă, numele regelui Carol figurază în primul loc. Din acest incident numitul diar scrie un avântat articol, din care reproducem în traducere câteva pasaje:

„Când am audít, díce „La R-ia“, că numele Lui figurază în capul listei de subscripție pentru ridicarea unui monument lui Cuza, n'am fost surprinși de loc, bucuria noastră fú însă mare.

Principele Independenței dând omagiu principelui Unirei, primul Rege român, salutând pe ultimul Voevod indigen, Messia politic chemat prin voturile părinților noștri onorând memoria Inainte Mergătorului, acesta este ceva fôrte nobil și fôrte mișcător!

Sé o spunem pe față, Cuza a făcut posibilă în mod conștient venirea unui principe străin, el a curățit terenul înaintea lui. Sunt două legi, carí nu puteau fi sacționare, decât de un Român de baștină și creștin ortodox: legea rurală și secularizarea averilor bisericesci.

Điua inaugurării acestei statue va fi o adevărată sêrbătoare națională, de la care nici un Român nu va fi exclus. Sé punem topuzul princiar alătura de corónă de oțel în sicriul legii! Vechiul testament alătura de noul testament sé fie obiectul aceluiași cult, căci acestea sunt cele două cărți ale credinței noastre naționale. Onóre regelui Carol, am đis mai sus! Și onóre lui Cuza! pentru-că Unirea a fost prologul Independenței, pentru-că trebuia sé se ștergă frontiera imaginară a Milcovului, înainte de a trece Dunărea spre a căuta acolo metalul victoriei, din care sé se făurésca corónă ereditară a timpurilor noué!

In interesul unei școle.

Șeica-mare, 23 Iunie 1903.

Rari sunt dílele de bucurie pentru poporul român, și fără sémă grea este sôrtea țéranului român în timpul de față. Dór nici chiar în vremea grelei iobăgii n'a fost mai apăsát.

Atâtea lucruri publice, așa díse comitatense și comunale, trebuie sé presteze în decursul anului, încát aprópe nu-i mai rămâne timp, ca sé-și pótă lucra și el la vreme agrii séi, de la carí speréză sé-i aducă barem atáta ródă, cât sé-i fie de ajuns pentru traiú. În cele mai multe cazuri puținul produs al cruntei sale munci, tómnă trebuie sé-l vîndă pe un preț bagatel pentru plățirea dărilor, a datorilor de bancă, a repartițiilor comunale și confesionale și a bucatelor luate pe schimb. Acuma din ce sé se mai și îmbrace?

Decí sé nu ne mirám, că emigrarea spre România, ér mai cu sémă spre America, ia proporțiuni așa de mari, încát ne pune pe gânduri, căci Românul nu-și părăsesce familia și căminul părintesc, decât silit de forța împrejurărilor.

Acum când sôrtea țéranului e din cale afară grea, ar fi timpul suprem, ca conducătorii lui sé-i stea mereu întru ajutor cu sfat și fapte, sé-i ușureze după putință sarcina greutăților, dér sé nu-l îngreuneze și mai tare, după-cum cu durere se încercă acum în frunța noastră comună, care abia de două decenii a fost scósă de sub tutoratul sásesc, și prin tactul conducătorilor, prin o perfectă înțelegere și conlucrare a întregului popor român fără deosebire de confesiune, s'au sé-virșit multe lucruri bune și folositoare pentru Români. Au ajuns în fruntea comunii, formând ei primăria, și prin acesta s'a dat caracter românesc comunei, s'a edificat la loc de frunte o școlă frumoasă și spațioasă, încát póte servi de model și altora, au susținut-o din repartitiune améndoué confesiunile, până acuma, când ca din senin și fără cunoșcerea motivelor, confesiunea gr. orientală în ședința Senatului bisericesc din 14 Iunie a decis desfacerea școlei. Decá la timp nu s'ar împedeca acesta din partea Veneratelor Consistóre, ar avé daune incalculabil de mari pentru întreg poporul român și mai cu sémă acuma, când pe de-o parte sarcinile se măresc în mod considerabil prin comasare, ér de altă parte prin lipsă de bună înțelegere și conlucrare comună e în pericol de a veni pășunitul comunal împărțit, care apoi va aduce cu sine întréga nimicire materială a Românilor. Și pentru ce tóte acestea?

Poporațiunea gr. orientală abia are vre-o 36 copii obligați a frecuenta școlă, ér starea materială nu i-s'a îmbunătățit cu nimic, deóre-ce salariul învățătorului și acum e mai mult ca de jumătate neincasat (de la améndoué confesiunile). Séu dóră se intenționează impopulara școlei de stat, care până acuma a stat gólă, reducându-și și învățătorii de la doi la unu, — căci la tot cazul în cel mult 2 séu 3 ani aci vom ajunge, ne mai puténd nici unii, nici alții plăti salariul învățătorului după-cum se întâmplă acuma când încă suntem la olaltă. Séu dóră se speréză, că din cele 30 ori 40 ferdele de grâu, carí le-a promis un marinimos, s'ar puté sustiné o școlă cu tóte cerințele, fără de a mai îngreuna poporul? La nici un cas nu se va puté sustiné nici una, nici alta. De dorit ar fi decí sé se înființeze un gránariu séu magazin de bucate, din care la timp sé se pótă sistemisa și postul unui al 2-lea învățător, căci numai atunci am puté progresa, dér și atunci numai decá s'ar frecuenta școlă regulat, ér nu ca acuma, când țéranul, sleit de sêrac, trebuie sé-și dea copilul slugă și în școlă la examen abia aflăm 30 copii din améndoué confesiunile.

Poporul acestei comune a fost exemplar de bun și ascultător și a trăit în cea mai bună armonie, până acuma de vre-un an séu doi, când a început a-se băga zizania într'insul, îndemnându-se sé facă trecere de la o biserică la cealaltă — pare că bisericile nostre nu-s naționale améndoué. Sé uită că prin astfel de treceri se demoralizéză poporul, ađi mâne vor trece la secta pocăiților, după cum s'a întâmplat în multe locuri, chiar și în comuna noastră sé fac cuceriri între poporațiunea sásescă. Vor veni apoi socialiștii, carí asemenea vor afla terenul pregătit pentru ideile lor. Conducătorii noștri în loc de a-și pierde timpul cu astfel de nimicuri, mai bine ar face decá Dumineca și în sêrbători și peste tot când dispun de timp liber, ar áduna poporul în școlă și i-ar ținé câte-o prelegere morală ori economică ori i-ar ceti ceva din foile noastre populare, ori din vre-o carte din biblioteca populară, care dispune de un frumos număr de cărți folositoare pentru popor, însă nu le cetesce nimeni, stau pline de praf în dulap, ér poporul lăsat pe stradă și în crășme, discută după priceperea lui cauzele miseriei în care se află, începe a părăsi conducătorii,

a nu-i mai asculta, ceea-ce s'a dovedit în de-ajuns cu ocaziunea pertractării pentru admisibilitatea comasării.

Decí înainte de încheiere 'mă permit a ruga respectuos pe Veneratele Consistóre, a cerceta care-i adevărata cauză a desfacerei școlei din Șeica-mare? și aflându-o, sé o aplaneze, ér pe cei vinovați și ambițioși sé-i admonieze, căci ne cade cu greu a vedé prăbușindu-se frumosul rezultat al unei munci de peste 10 ani pentru solidaritatea și prosperarea neamului nostru. Sé sperám decí, că nu o sé ajungem la dícerea din sf-ta scriptură: „perirea ta din tine Israile.“

Un Român.

SCRIRILE DILEI.

— 11 Iunie v.

Consacrarea și instalarea noului episcop al Lugoșului. Luní s'a ținut consistoriul papal, în care a fost preconisat P. S. Sa Dr. Demetriu Radu de episcop al Orăđii-mari, și P. S. Sa Dr. Vasilie Hossu de episcop al Lugoșului. Astfel sfințirea noului episcop Dr. Hossu va fi de sigur la 12 Iulie st. n. (la sêrbătórea sf. ap. Petru și Pavel), ér Dumineca urmátóre 19 Iulie n. va fi instalarea P. S. Sale în Lugoș.

Sfințire de biserică. În díua de 12 Iulie n. a. c. va avé loc consacrară bisericei române gr. cat. din Deșiú. După cum ni-se scrie, la această consacrare va pontifica însu-și episcopul din Gherla P. S. Sa Ioan Sabo. La órele 2 p. m. se va da un banchet la hotel „Hungaria“, ér séra petrecere populară aranjată de curatorimea bisericescă din Deșiú. La aceste sêrbări este învitat publicul românesc a se presenta în număr cât mai mare.

Inarmarea Bulgariei. Guvernul bulgar a încheiat cu fabrica austriacă de arme din Linz, un contract pentru a-i furnisa 48 de mii de puscí Mannlicher, cu repetitiune, model 1895.

Bandele bulgare. Aprópe de Peitscho Mahile două bande de câte 60 ómení fiecare, au fost respinse cu pierderi, de trupele turcesci, pe când se încercau sé trecă linia de demarcațiune. — Pórta a comunicat ambasadelor Austriei și Rusiei, că în urma mărturisirilor făcute de un Bulgar arestat, anume Lakforda, s'au descoperit la Tscherne și Nicomene, 7 láđi și doi saci cu dinamită, 10 butóie cu praf, 105 puscí, două aparate telegrafice, sírmă, medicamente și hărți topografice.

Nou inginer român. D-l Ioan F. Negruțiú, fiul d-lui profesor Negruțiú din Blașiú, a făcut rigorosul al doilea la poli-tehnicul din Budapesta, fiind astfel promovát la rangul de inginer.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat 10 Lei n. de la d-l M. Scoopul din Bucuresci întru amintirea regretatului séu amic réposat Mache. — Primésca marinimosul donator cele mai vii mulțámite pentru piosul dar. *Diracțiunea școlelor medii gr. or. rom.*

Cataclism în Serbia. S'a deslântuit o teribilă furtună cu plóie torențială la Zenoff aprópe de Kujasewatz. Sémănaturile au fost complet distruse. 58 de case s'au prăbușit. Au fost numeroase victime. S'au scos până acuma de sub dêrmăturí, 38 de morți. Pagubele întrec suma de un milion.

Ordonanță în afacerea fraudelor din Bucuresci. Au fost dáți în judecată: Al. Parisianu, fost director al contabilității ștatului și fost sub-director al Datoriei publice, pentru delictul de fals în acte publice, în complicitate cu V. Dimitrescu, fost șef de birou, în ministerul de finanțe; Dan I. Albahari, bancher, și Piscu Behar, samsar. Print'r'aceeași ordonanță, d-l judecátor Sábăreanu a mai dat în judecată și pe împuternicitul casei de bancă Christoloveni, numitul R. Bally, acusat că, în unire cu Piscu Behar, a încercat sé facă șantaj asupra statului român.

Erupțiunea Vezuului. Vulcanul Vesuv a intrat, de eri nópte, într'o erupțiune violentă. S'au deschis doue mari cratere noué, carí aruncă nisip și blocuri mari înfocate.

Intélnire colegială. Conform întelesului avut cu ocaziunea absolvării studiilor teologice în seminariul archidieceșan din Sibiu la anul 1893, pentru a-ne întruni la 10 ani în díua de 16 Iunie (1903) st. v., toți iubiții fosti colegi sunt rugați a face tot posibilul și a se presenta pe díua mai sus numită a. c. la 8 óre a. m. în Sibiu. Locul intélnirii: Seminariul archidieceșan. Programa se va statori atunci. *Agêrbiciú — Sebeșul-săs, în Iunie 1902. Ioan Munteanu, parochul Agêrbiciului. George Tătaru, cleric abs., comptabil.*

Concert bisericesc. Máne Joi, în 25 Iulie la órele 8 séra se va da un concert filantropic în biserică parochială evanghelică din cetate, care va fi cu acesta ocaziune iluminată. Tenor-solo: Dr. Hans Copony, cântăreț de operă. Corul ev. bisericesc al elevilor. Conducerea, piesele de orgă și acompaniarea, directorul de musică Rudolf Lassel. Program: 1) Fantasia liberă pe orgă. 2) Arie bisericescă pentru tenor din s, XVII (Stradella?) 3) Christos a învial, cor mixt a capella (melodie din s. XII.) 4) Cântec de Crăciun, cor mixt. 5) Ave Maria, de Cherubini, și o arie din Elias de Mendelssohn, solo tenor. 6) Trei cântece bisericesci pentru alto cu acompaniare de cor și orgă. 7) Doué cântece tenor de Plüddemann și Mendelssohn (Paulus). 8) Toccata și Fuge pe orgă de I. Seb. Bach. Prețurile: Locuri numerotate în chor 1.40, numerotate în naia bisericei bani 80. Galerie bani 50. Intrarea prin cele două uși vis-à-vis de casa parochială. Bilete la librăria Hiemesch și în séra concertului la gimnasiul ev. Oa. public este rugat a se presenta precis și a observa *liniște desevêrșită* în cursul concertului.

Grădina Froebeliană se va deschide în 1 Iulie st. n., în institutul Konopasek din strada Caterinei Nr. 4, sub conducerea unei franceze.

Evenimentele din Serbia.

Sosirea regelui.

Ađi la órele 10 a. m. regele Petru I sosese în Belgrad. Afară de copiii séi, regele e însoțit de fratele séu Arsenie și de fiul acestuia Petru. La gara din Belgrad e primit sêrbătoresc. De la gară se duce la biserica catedrală, unde îl întâmpină metropolitul Inocenție cu episcopii. După serviciul divin se duce la noul palat, unde regele rămâne până desêră. Séra se va face o retragere festivă cu torțe, orașul va fi iluminat.

Máne, Joi, regele Petru depune, în conac, jurământul pe noua constituție. În numele skupștinei îl va felicita Velimirović, apoi primarul orașului Lacovici. Vineri înainte de amiađi va fi recepțiune la palat. După amiađi revista trupelor și sêrbare populară în Topcider.

Primul ucáz ce-l va iscáli regele, vorbește despre *amnestiarea condamnaților politici.*

Până la nouéle alegeri, skupștina va rămâne întrunită.

Pedepsirea asasinilor.

Diarului „Voss. Zeitung“ i-se anunță din Belgrad, că pretensiunile puterilor de a fi pedepsiți asasinii, vor fi luate simplamente spre sciință. Guvernul sêrbesc a hotărít, sé nu reageze la lucrurile acestea. Regele Petru nu se póte scutura de asasinii, căci decá ar face-o, și-ar aprinde paie 'n cap, deóre-ce *armata e stăpána situațiunei în Serbia.*

Face senzație, că regele Petru a înaintat la rangul de general pe colonelul Popovici și la rangul de colonel pe căpitantul Kostic, ér pe locotenentul Gruici l'a făcut căpitan. Doi din aceștia au luat parte la *asasinarea regelui Alexandru.*

Metropolit ingrat.

A făcut colosală senzație un articol al diarului „Narodny Lisiti“, în care atacă violent pe metropolitul Inocenție (I). Diarul îi impută *ingrătitudine* față de regele Alesandru, căruia are a-i mulțumi așa de mult și despre care s'a pronunțat

în mod *infam*, deși a fost rugat să nu țină discurs în biserică.

Inscripțiile arcurilor de triumf.

La porța cea mare de lângă gară, unde s'a ridicat un splendid arc de triumf, s'au pus următoarea inscripție:

Pe dreptul rege, Dumnezeu îl va păzi,
Cu el poporul va fi fericit,
Traiescă Petru, sânge din sângele nostru,
Bine-ai venit Rege Petru I!

Tot pe acest arc de triumf, pe cealaltă parte scris:

Jumătate de secol am lăncețit în întunecere,
Tu ni-te-ai arătat fiul Libertății,
Libertatea lumii cu tine ne sosese,
Numai tu ești al nostru și noi ai tăi!

Pe arcul de triumf de lângă otelul London s'au scris următoarele versuri:

În căsăl și în timpul cel mai greu,
Te-a ales poporul și Dumnezeu pentru li-
berarea noastră.

Arcul de la Terazia poartă inscripția:

Iubite rege!... aruncă o privire,
Și vezi Serbia ca strămoșul tău.

Tote aceste inscripții, în versuri, au fost făcute de Branislav Tvetcovic, directorul Orfeului.

Asasinii supărați pe România.

O telegramă sosită din Belgrad, la ministerul român de esterne, arată cât de revoltate sunt spiritele printre militarii din Belgrad în contra României, de când cu renunțarea M. S. regelui Carol I, la proprietatea regimentului 6 de infanterie din Belgrad, care a luat parte la asasinarea Suveranilor Serbiei. Legațiunea română din Belgrad este pădită și nopțe de gendarmi însărcinați de guvern, de frică a nu se întempla vre-un conflict.

Diarele sârbesci guvernamentale, sunt pline de injurii la adresa României și a Regelui Carol.

„Tara“ află, că după intrarea noului Rege Petru I în Belgrad, personalul legațiunii române va fi retras, ăr afacerile vor fi încredințate ministrului austro-ungar.

Presă sârbescă și regicidul.

Diarul „Stampa“ polemizează cu presa străină, care cere pedepsirea asasinilor. „Nu sunt asasinii, ci eroi martiri, cari s'au sacrificat pentru binele patriei. Suntem liberi în țera noastră, — adaogă Stampa, — nimeni n'are dreptul să se amestece, nici chiar Rusia“.

Diarul „Dnevni List“ ăice, că Regele Alesandru a desconsiderat poporul, tradițiile și demnitatea, ascultând numai glasul inimei sale inspirat de amorul pentru Draga. Acastă femeie a avut o mörte tragică, fiind împușcată și măcelărită, cădënd victimă ambiției planurilor sale.

Regele Petru și asasinatele.

Interviewat de correspondentul din Geneva al lui „Pesti Hirlap“, Regele Petru s'a exprimat ast-fel despre regicidul:

„Mă gândesc cu oröre la sângele vărsat. Nici o cauză sfântă nu pöte justifica un asemenea măcel. Armata n'are mandat de a-și ucide pe Regele ei.“

„Pöte, că viitorul prosper va șterge această oribilă amintire și voiü face să triumfe libertatea pe bazele măreței Constituții“.

Dinastia veche și cea nouă.

Un scriitor frances cu numele Henry Bordeaux, care actualmente se află în Geneva, unde a asistat la „Te-Deum“-ul oficial celebrat la 18 Iunie în prezența regelui Petru I. la biserica rusă, scrie un prim articol în diarul „Figaro“ de la 20 Iunie, din care estragem câte-va pasage:

„Revéd figura nenorocitului Alexandru, pe care l'am întâlnit din întâmplare în hotelul Bergnes la 1892, când nu era, decât un biet prințisor de 15—16 ani, disgrățiat și desmătat, însă cu atât mai arrogant și mai antipatic la vedere. Apoi lui reamintesc pe regele Milan, pe care mi-l'au arătat ședënd la o masă de joc în cercul (casina) din Aix-les-Bains: juca și câștiga și când își stringea banii, spetele sale voinice se încovoiau ca la o fiară în fața prăzii.“

Dintre Karageorghevicesci n'am întâlnit în Paris, decât pe prințul Bojidar, care se mulțumese a domni în țera visurilor și care nu frecventează decât artiștii, el însuși fiind artist al condeiului și al penelului. Il revéd travestit în pagiu

al regelui Ludovic XI la o serbare costumată dată în onörea lui Pierre Loti. D-na Adam, d-na Judith Gautier, sarul Péladan, Robert d'Humières erau între cei invitați... *

Trecënd la descrierea serviciului din Geneva, Bordeaux ăice:

După popa, care ține în mână o cruce de aur, vine Petru I. urmat de vörul și secretarul său doctorul în drept Nenadovic, sosit de curënd din Viena. Regele este îmbrăcat în redingotă și pardesiu negru. Talie mijlocie, bine făcută, cu părul cărunt, are tipul slavului și acea suplesă de pisică, care împrumută o grație tuturor mișcărilor lui și te face să uiți oboseala feței și vesteadeala trăsăturilor. Stă în picioare, răzimat de un fotel, ce i-s'a rezervat.

Un alt fotel de același rang fii rezervat doctorului în drept. Acesta însă stă cu deferență mai înderät. Deși tiner, doctorul în drept numai cu greu încheie pe corpulența sa o redingotă largă. Novit încă în rolul său, ține în mâinile nude, cu degetele încărcate de inele, un baston gros, cu care nu știe ce să facă și se vede, că regretă, că nu l'a lăsat acasă. Din timp în timp își degăjează drępta și face o mulțime de cruci.

Evident, că sufletul sârbesc își are particularitățile sale. Pe când Europa se emoționează, la Belgrad totul e calm și se mulțumesc a decide, că „nici o recompensă seu remunerațiune“ nuse va acorda acolora, cari au luat parte la conspirațiunea recentă. Un scriitor sârb, Ioan Ducici, care se află în trecere în Geneva, într'un interviu își exprimă indignarea față cu opiniunea pressei europene și esclamă într'un acces bucolic:

— Poporul sârb e un popor blând și ospitalier!

Și ce ar fi decât n'ar fi așa?

Rugăciunile s'au terminat. Petru I. înghenunche înaintea popii, care îl binecuvintă. La ce se gândesc? Pöte la Gheorghe cel Negru, marele seu strămoș, care a fost animatorul rușilor locuitori din pädurea de stejari, vigoșii porcari din Sumadia, pe cari i-a resculat într'o eroică mișcare de independență... *

Literatura germană și Evrei.

(Fine.)

„Jidovismul s'a întărit într'aceea (de la 1870) atât de mult, încât putü să facă încercarea de a deveni stăpân pe literatură în Germania și încercarea jidovilor isbutescce până la un grad öre-care. Teatrul german ajunge în mod irevocabil sub influența jidovă, ba în cea mai mare parte în mâni jidovesci și așa a rămas până în ziua de astăzi. Presă germană pe de altă parte n'a fost înghițită de tot, deși numărând și foile clandestine evreesci și cele numite „impartiale“, 2/3, decât nu 3/4 din töte diarele și revistele germane sunt în mâinile evreilor. Poesia și sciința germană, cari exprimă mișcările mai adęcni ale spiritului poporal, firesce, n'au putut fi judaizate în aceeași măsură, totuși între cei 210 poeți, pe cari i-am notat de la 1870 în cartea mea „Deutsche Dichtung der Gegenwart“, nu mai puțin de 35 sunt jidovi. Se vine asădär la 6 poeți germani un poet evreu, pe când ce privește proporția locuitorilor, în Germania se vine 1 Evreu la 90—100 Germani.“

De aici, trebuie să o accentuez din capul locului, nu trebuie să concludem, că jidovii ar fi mai talentați, însă adevörul este, că la jidovi fie-cărui talent chiar și celui mai neînsemnat, i-se ofere puțința de a se desvolta. Printre jidovi trebuie să numărăm și un număr de slujii turbate de ale jidovilor și să mai considerăm că pe fabricanții ordinari de piese teatrale și pe foiletoniștii evrei de la presa cotidiană nu-i putem numera între poeți, deși câte unul din ei are mai multă influență, decât o duzină de poeți germani la olaltă. Apoi istoria literaturii încă a ajuns sub influența jidovă. Șcöla lui Scherer este jidovă, seu filo-jidovă, așa că influența jidovă ascupă spiritului german este mult mai puternică, decât s'ar crede“.

Asupra rolului, ce l'a avut jidovismul la mișcarea modernă literară în Germania, Bartels scrie:

„Fritz Mauthner, Eugen Wolf, Leo Berg, Konrad Alberti, ca critici, Franz Held, Hans Land (Landsberger), Hermann Bahr, ca poeți fac parte din începutul mișcării. Sudermann devine renumit prin o reprezentație în Lessingteatrul lui Blumenthal, scena liberă (freie Bühne), care a scos la ivelă pe Hauptmann, a fost întemeiată într'o întrunire convocată de Theodor Wolff și Maximilian Harden, ér comitetul era compus din d-nii Otto-Brahm, Paul Jonas și S. Fischer, toți jidovi. Să considerăm apoi, ce importanță li-s'a dat autorilor de scenă: Artur Schnitzler, Philipp Langmann, Hermann Bahr, Georg Hirschfeld, Felix Dörmann, romancierilor: Iulius Iacob David, Felix Holländer, Iacob Wassermann; liricilor: Richard Zoosmann, Ludwig Iacobowski, Hugo Salus, Stephan George și Hugo Hoffmannsthal; damelor literare ca: Ilse Frapan, Marie Eugenie Delle Grazie, Iuliane Dery, Elsa Bernstein (Ernst Rosmer), Marie Madeleine; să considerăm mișcarea cu „Ueberbettel“, care a fost tot jidovă, și va trebui să mărturisim, că apröpe într'ea mișcare literară modernă a fost jidovă. Adevörat, că să ăice despre Herman Bahr, că n'ar fi evreu, eu ținënd însă cu proverbul „Spune-mi, cu cine te însoțesci“, aș susține originea evreiască a lui Bahr, chiar de m'ar aduce cartea de botez a străbunilor săi până în generația a ăceea ér în cazul extrem aș crede în metempsychose... În momentul de față este firesce imposibil de a se stabili „efectele“ jidovesci în mișcarea modernă, eu sunt însă de părere că calitățile disolvante ale jidovismului nici-odată n'au ieșit atât de mult la ivelă, ca tocmai în această mișcare. Spiritele cu adevörat productive și adevörații conducători au fost apröpe toți din rassa arică, Germani, însă caracterul întregi mișcării a devenit din păcate internațional, din care cauză nici n'a putut prinde rădęcini și n'a putut crea ceva durabil. Ciuda jidovilor contra artei patriotice (Heimatkunst) se esplică de acolo, că cösta uu se pöte face internațională și firesce nu oferă vr'un gheșeft mai de sémă“.

Bartels constată mai departe, că spiritului german îi repugnă a face gheșeft cu literatura și arta, tot așa de mult, pe cât de ușor le este jidovilor a trece cu apucăturile lor gheșeftare și cu setea de isbändă jidovă pe terenul literar, ceea-ce de la Heine încöce a crescut mereu, fiind de vină firesce și Germanii. Radicalismul, göna după senzații, frivolitatea și vanitatea, ce se manifestă în produsele literare și artistice jidovesci, sunt cu atât mai periculoase, cu cât ele nu sunt compensate prin forță cu adevörat creatöre. Literatura jidovă nu se pöte fäli cu un singur spirit creator mai de sémă, nici chiar Heine, Auerbach, Franzos și Schnitzler nu fac excepție, pe cât timp ei se disting prin apucături interesante, foc bengalic, tendințe, efecte, mai mult decât prin modelare îngrijită. Majoritatea autorilor jidovi nu sunt alt-ceva decât recipienți, virtuozii, eclecticii, „macher“-i. Heine a exploatat lirica romantică, Iacobowski lirica germană de mai târziu.

„Astăzi influența jidovă în literatura germană este cel puțin de ăcece-ori mai tare, decât ar trebui să fie în împrejurări normale. A o reprima este datoria capitală a scriitorilor germani. De aceea nimeni nu ne va lua în nume de räu, decât pe domni jidovi deocamdată fi vom ignora cu desövrșire, ér poporul nostru îl vom avertisa să nu asculte de jidovi. Numai în acest chip vom puté recăștiga raporturile normale.“

Convocare.

P. T. domni membrii ai „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“ și toți iubitorii de cultura poporului român sunt prin cösta invitați a participa la adunarea generală a despărțământului „Mureș-Oșorhei“, ce se va ține la 6 (19) Iulie 1903 la 3 öre după

amiadfi în Săbadul-de-cămpie cu următorul program:

1) Deschiderea adunării prin president. 2) Raportul secretarului despre activitatea despărțământului de la ultima adunare generală. 3) Raportul cassarului. 4) Raportul bibliotecarului. 5) Alegerea a două comisii: a) pentru censurarea rapörtelor de sub Nr. 2 și 3 și 4. b) pentru încassarea taxelor de la membrii vechi și pentru înscrierea de membri noi. 6) Rapörtele comisiunilor de sub a) și b.) 7) Cetirea eventualelor disertațiuni. 8) Statorirea budgetului. 9) Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunei. 10) Inchiderea adunării generale.

Din ședința comitetului despărțământului XXIV.

Mureș-Oșorhei, 4 Iunie st. n.

Dr. Enea Draia,
president.

Stefan Russu,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iunie. Tratatările Banului cu reprezentanții partidului independist, s'au zădärnicit, deöre-ce Banul a făcut propozițiuni, cari nu pot fi primite. Banul a declarat, că decât propozițiunile lui nu vor fi primite, el nu răspunde de urmări. Banul cere, nu retragerea, ci numai suspendarea proiectelor militare; votarea indemnității; contingentul de recruți regular; 5900 soldați pentru întregirea contingentului de pace cu 16.000 ömeni din rezerve de întregire, — propozițiuni, cari esclud proiectul de rezoluțiune al lui Kosuth.

Joi camera va ține ședință.

Budapesta, 24 Iunie. În cercurile opoziționale au făcut o impresie cât se pöte de penibilă propozițiunile Banului. Independiștii sunt furioși. Asupra tratărilor cu ei, Banul a dat raport telegrafic la Viena. Răspuns n'a sosit încă. Barabas s'a referit la sfințenia jurământului corönei.

Budapesta, 24 Iunie. Propozițiunea Banului este ca cele 15.000 recruți să fie imediat asentați, dör să fie apoi concediați. De cumva nu va primi cösta tecrutare în plus încuviințarea parlamentară până la finea anului, cei 15.000 recruți vor trece în rezerva de întregire.

Banul plécă adfi la Viena spre a raporta Majestății Sale.

Budapesta, 23 Iunie. Ministrul de honvedfi br. Fejervary a amănat din nou asentările.

Budapesta, 23 Iunie. Partidul poporal ia poziție extremă contra Banului Khuen-Hedervary.

Belgrad, 23 Iunie. Guvernul e decis să-și dea demisiunea îndată după sosirea regelui Petru.

Belgrad, 23 Iunie. Ministrul plenipotențiar engles Bouham a plecat adfi dimineța spre Londra.

Roma, 23 Iunie. Papa a înfierat energic asasinarea părechii regale sârbesci, ăicënd că armata sârbescă a dat o dovadă de sëlbatöcie.

Ueskueb, 23 Iunie. La Gradaș soldații turci au dat peste o bandă bulgară de 300 membrii. Banda, simulând retragere, s'a despărțit în două și s'a retras în satele Udovo și Bistrița. Turcii urmărind banda, au cădüt în cursă și într'o luptă ce a durat mai multe öre, au fost total nimiciți.

Literatură.

Musică. A apărut de curënd în Viena un caiet de compozițiuni ale mult talentatului compositor român Ioan Scărlătescu. Acest caiet de valöre conține 4 cöntece pentru voce și pian förte frumoșe, între cari se află și o mändră Doimă, care are ca text o poesie de Eminescu.

Pretul unui caiet e de 3 coröne plus 5 bani porto și se află de vëndäre la tipografia A. Mureșianu în Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

» Romana «

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colônă în 5 figuri. *Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iérna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adevă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furizat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printru note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.55
Renta de corône ung. 4%	99.40
Impr. cail. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.90
Impr. cail. fer. ung. în argint 4%	98.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.50
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.10
Renta de aur austr.	120.95
Rente de corône austr. 4%	100.60
Losuri din 1860.	153.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.26
Acții de-ale Băncei ung. de credit	728.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	658.75
Napoleoniori	19.06
Mărci imperiale germane	117.35
London vista	239.42 1/2
Paris vista	95.22 1/2
Note italiene	95.10

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iunie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.92
Napoleoniori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusescoi	2.53	„	2.53 1/2
Mărci germane	117.—	„	117.50
Lire turcesci	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.—

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame.)

sunt a se adresa subscrisiei administratiunii. în cazul publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scădemânt, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

PUBLICAȚIUNE

Filiei Ariujd, afiliată parochiei matere Arpatac, protopresbiteratul Treiscaune, încuviințându-se din partea Prea Ven. Consistoriș Archidieceșan, Nr. 5269 bis. edificarea unei biserici din lemn, să publică spre cunoscință generală, conform deciziunii comitetului parochial din 5 (18) Iunie a. c., licitațiune publică minuendă, în cancelaria primăriei din Ariujd, în ziua de Duminecă în 15(28) Iunie a. c la ôrele 11 a. m. precis.

Prețul de strigare este 3287.64 corône.

Condițiunile de licitațiune și de contract se pot lua dela administratorul parochial **Vasilie Mereș** preot și învățator în Bod (Bodfalu) în ori ce timp.

Ariujd, în 6(19) Iunie 1903.

Comitetul parochial.

Convocare

Conform ordinului On. Tribunal reg. din Biserica albă nr. 7041—1903, prin acésta toți creditorii asociațiunei de consum „Comoara“ în Sasca-montană (Szászabánya) se provocă ca în termen de 6 luni, computate de la a 3-a publicare a acestei provocări în fôea of. „Gazeta Transilvaniei“, să-și însinue subsemnatei direcțiunii eventualele lor pretensiuni avênde față de asociațiunea sus numită.

Sasca-montană, 20 Iun. 1903.

1—3.(1014)

DIRECȚIUNEA.

Nr. 9376—1903.

Licitațiune de vëndare.

În scopul vëndării aprobate de forurile mai înalte a realităților de case apartinătoare comunei orășenesci Brassó, și anume în:

- 1) Strada Brutarilor nr. 6 în valôre de 5995 cor. 40 bani.
- 2) Strada Castelului nr. 47 în valôre de 14287 cor. 20 bani.
- 3) Strada Orfanilor nr. 42 în valôre de 4625 cor.
- 4) Têrgul cailor nr. 18 în valôre de 44477 cor. 60 bani.

În 14 Iulie 1903, 10 ôre a. m. se va ținé licitațiune publică cu oferte la magistratul orășenesc (despărțemântul administrației realităților orășenesci), la care se invită amatorii de cumpărare.

Condițiunile de licitațiune și de ofert precum și cele ale contractului ce se va încheia cu cumpărătorii, se află depuse până la ziua de licitațiune în biroul administrației realităților orășenesci, unde amatorii de cumpărare le pot lua și în vedere pe timpul ôrelor de oficiu.

Brassó, 6 Iunie 1903.

(101,2—3) Magistratul orășenesc.

Socotélă curată!

Cel mai cu efect săpuu med. este Săpuul Carbol-Păcură și Puciosă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 mineri),

dela BERGMANN & Co., Drezda & Tetschen a/E. escelent și probat contra tuturor necurățenilor pielei, ecsemă, ca: parasiși, roșeli, p strui, pete roșii etc. bucată 80 bani.

Se capătă la: Teutsch & Tartler și la farmacia V. Roth, în Brașov. 8—30.(980).

Cea mai bogată baie feruginosă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

3—10 (1008)

în Carpații Bucovinei, stație a Cailor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurié.

Palate monumentale de cură, apaducte din isvôre alpine, canalisație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte, excursiuni: în România Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, cu căi și plute.

Succese splendide la bôle de nervi femeesci și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate.

Prospecte gratis.

La consultațiunii medicale respunde medicul stabilitamentului de băi cons. imp. **Dr. Arthur Loebel.**

B. EINZIG,

intreprindere de transport de mărfuri,

Brașov, Strada Porții nr. 18.

Telefon nr. 37.

Primesce mărfuri pentru transport cu Căile Ferate, cu vitésă mare și mică;

Ducerea la domiciliu, de bagajari, mărfuri, cu vitésă mare și mică;

Transporturi colective (Sammelladungsverkehr) cu vitésă mare și ieftin dela Budapesta, Viena și Triest.

MUTĂRI

în oraș și împrejurime cu Camiène mari, cu arcuri și în locuri din țără și streinătate cu

Vagóne de mobile,

ce se încue, tapetate, curățite și desinfectate; cu revisia scrișorilor de trăsura (Frachtbriefrevision). pentru taxarea corectă, și terminul de liferare,

Vămuri.

Asigurații de transport, pentru ori și ce fel de mărfuri, contra ori ce fel de păgubi s'ar pricinui în timpul transportului.

Informații în privința frachturilor. Vămuri și afaceri de călătorie.

3—6.(999)

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

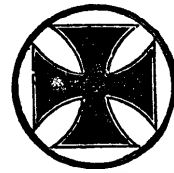
Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și învioréză

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne uralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, re-ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însămnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, ca: I la tractare normală a medicu-lui se vindecă pr:n electricitate. — În cance'ari. mea se află atestate încurse din toate păr-țile lumii, cari preșuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimité banii. Unde ori-ce încercare s'a constatată zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se co-fio de cu aparatul „Volta“, de ôre-cr. „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficiis oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndecsebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție fôrte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țără și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.